

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА
ЛОГІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету менеджменту

_____ І.Г. Шавкун
(підпис) (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 2020

«ВЕНЧУРНИЙ БІЗНЕС»

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(шифр, назва спеціальності)

освітньо-професійна програма Підприємництво та комерційна логістика,
Агробізнес

Укладач Павлюк Т.С., к.е.н., доцент
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри підприємництва,
менеджменту організацій та логістики

Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Л.М. Бухаріна
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету менеджменту

Протокол № 1 від “30” серпня 2020 р.

Голова науково-методичної ради
факультету _____ О.В.Юдіна
(підпис) (ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 д.в. 4 з.в.	Галузь знань <u>07 Управління і адміністрування</u>	Нормативна	
		Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки	
Розділів – 2	Спеціальність <u>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120 д.в. 120 з.в.		1-й	1-й
Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 8 год.	Освітньо-професійна програма <u>Підприємництво та комерційна логістика, Агробізнес</u>	28 год.	8 год.
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Практичні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	108 год.
		Вид підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Венчурний бізнес» є формування у здобувачів освітньо-наукового ступеня «бакалавр» компетентностей в області прийняття фінансовоінвестиційних рішень, пов'язаних з функціонуванням венчурного бізнесу як особливого сектора інвестиційного ринку і джерела фінансування інноваційної діяльності, освоєння інструментарію аналізу ефективності й доцільності таких рішень, моделей функціонування венчурних фондів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Венчурний бізнес» є:

- ознайомлення студентів з новітньою теорією та сучасною практикою венчурного бізнесу;
- набуття студентами навичок аналізу інвестиційних процесів на венчурних підприємствах;
- формування вмінь прийняття управлінських рішень, що забезпечують підвищення ефективності венчурного бізнесу;
- розвиток у студентів організаторських здібностей з формування інвестиційних венчурних проектів;
- оцінювання ефективності венчурного інвестування; управління ризиком і невизначеністю венчурного бізнесу

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- базові основи з дисциплін «Венчурний бізнес»;
- розуміння основ інвестування у венчурні підприємства;
- основні різновиди венчурних підприємств та основи їх функціонування;

.вміти:

- сформулювати основну мету венчурного бізнесу та визначити відповідні завдання;
- аналізувати організаційно-правові форми суб'єктів венчурного бізнесу;
- аналізувати ситуації щодо сценаріїв розвитку підготовчого етапу венчурних проектів засновниками та найманими розробниками;
- аналізувати рівень впливу ризиків на ефективність венчурних проектів та їх мінімізацію;
- сформулювати мету та визначити особливості змісту стартапу;
- провести загальну оцінку ефективності функціонування венчурного проекту та здатності його до розвитку;
- розрахувати величину стартового капіталу в залежності від виду діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання основи знань у різних сферах маркетингу та логістики.
- Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.
- Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.
- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення курсу «Маркетингова логістика» базується на загальних знаннях економічної теорії взаємопов'язане з такими дисциплінами: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Логістика», «Маркетинг», «Основи менеджменту».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи венчурного бізнесу

Тема 1. Основні риси венчурного капіталу. Основні поняття та категорії венчурного бізнесу

Необхідність вивчення феномену венчурного капіталізму. Зміст категорій «венчурний капітал», «венчурна фірма», «венчурне фінансування», «бізнес-янгол». Ринок венчурного капіталу та його структура. Венчурні інвестори як фінансові посередники. Венчурний бізнес і його взаємозв'язок з інноваційною діяльністю. Участь венчурних інвесторів в управлінні компаніями. Основні напрямки фінансування венчурного капіталу.

Тема 2. Основні суб'єкти венчурного бізнесу та їх взаємодія.

Венчурні фонди Фінансові акцептори, венчурні інвестори, фінансові та інформаційні посередники як суб'єкти венчурного бізнесу. Принципи роботи та основні елементи структури венчурного фонду. Основні відмінності венчурного фінансування від традиційних форм кредитування бізнес-проектів. Особливості венчурних фондів в Україні.

Тема 3. Світова практика використання венчурного капіталу в інноваційній діяльності

Венчурне інвестування в світовій економіці. Ринки венчурного капіталу в США. Венчурний капітал в Європі. Європейські ринки венчурного капіталу: тенденції та перспективи. Організація ринку цінних паперів для венчурних підприємств. Тенденції розвитку венчурної індустрії в США та Європі. Діяльність Британської та Європейської Асоціацій Венчурного Капіталу.

Тема 4. Ризики венчурної інноваційної діяльності

Сутність поняття «венчурний ризик». Оцінка ризику венчурного інвестування. Типи ризику. Стратегічні, інноваційні, фінансові і комерційні ризики. Збалансованість ризику в портфелі венчурного інвестора. Ризик помилкового вибору інноваційного проекту. Ризик незабезпечення інноваційного підприємства достатнім рівнем фінансування. Ризик невиконання умов контрактів. Ризик, пов'язаний із забезпеченням прав власності на інноваційну продукцію. Модель управління ризиками в венчурному бізнесі.

Змістовний модуль 2 Управління венчурним бізнесом в Україні

Тема 5. Державна підтримка та стимулювання венчурного бізнесу

Передумови створення венчурного підприємництва в Україні. Основні напрямки та завдання державної політики розвитку венчурної індустрії в Україні. Основні мета та завдання створення Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу (УАІБ). Члени, органи управління та основні міжнародні партнери УАІБ. Законодавча база венчурної діяльності в Україні. Діяльність Державного інноваційного фонду.

Тема 6. Оцінка вартості інноваційної компанії

Методи оцінки компаній у венчурному інвестуванні: договірний метод, метод мультиплікаторів, метод на основі дисконтованих потоків, венчурний метод, «перший чиказький» метод, метод реальних опціонів. Можливості застосування методів на різних стадіях життєвого циклу компанії. Оцінка компаній і оцінка проектів. Управління інтелектуальною власністю та оцінка інтелектуального капіталу компаній.

Тема 7. Особливості діяльності бізнес-янголів, корпоративних венчурних фондів і фондів за участю держави

Неформальні венчурні інвестори («бізнес-янголі») та особливості їх функціонування. Методи оцінки проектів. Моделі виходу з компаній. Роль бізнес-янголів у розвитку інноваційних підприємств на ранніх стадіях. Корпоративні венчурні фонди: моделі формування. Прямі й непрямі корпоративні венчурні інвестиції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	практ	сам.роб.			л	практ	сам.роб.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	ІЗ	
Змістовий модуль 1. Основи венчурного бізнесу										
Тема 1. Основні риси венчурного капіталу. Основні поняття та категорії венчурного бізнесу	15	2	1	12	-	15	1	0,5	13	-
Тема 2. Основні суб'єкти венчурного бізнесу та їх взаємодія.	15	4	2	9	-	15	1	0,5	13	-
Тема 3. Світова практика	15	4	2	9	-	15	1	0,5	14	-

використання венчурного капіталу в інноваційній діяльності										
Тема 4 Ризики венчурної інноваційної діяльності										
Разом за розділом 1	60	14	7	39	-	60	4	2	54	-
Змістовний модуль 2 Управління венчурним бізнесом в Україні										
Тема 5. Державна підтримка та стимулювання венчурного бізнесу	15	2	1	12	-	15	1	0,5	13	-
Тема 6. Оцінка вартості інноваційної компанії	15	4	2	9	-	15	1	0,5	13	-
Тема 7. Особливості діяльності бізнес-янголів, корпоративних венчурних фондів і фондів за участю держави	15	4	2	9	-	15	1	0,5	14	-
Разом за розділом 2	60	14	7	39	-	60	4	2	54	-
Усього годин	120	28	14	78	-	120	8	4	108	-

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Основні риси венчурного капіталу. Основні поняття та категорії венчурного бізнесу	2	1
2	Тема 2. Основні суб'єкти венчурного бізнесу та їх взаємодія. Венчурні фонди	4	1
3	Тема 3. Світова практика використання венчурного капіталу в інноваційній діяльності	4	1
4	Тема 4. Ризики венчурної інноваційної діяльності	4	1
5	Тема 5. Державна підтримка та стимулювання венчурного бізнесу	4	1
6	Тема 6. Оцінка вартості інноваційної компанії	4	1
7	Тема 7. Особливості діяльності бізнес-янголів, корпоративних венчурних фондів і фондів за участю держави		
Разом		28	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Основні риси венчурного капіталу. Основні поняття та категорії венчурного бізнесу	1	0,5
2	Тема 2. Основні суб'єкти венчурного бізнесу та їх	2	0,5

	взаємодія. Венчурні фонди		
3	Тема 3. Світова практика використання венчурного капіталу в інноваційній діяльності	2	0,5
4	Тема 4. Ризики венчурної інноваційної діяльності	2	0,5
5	Тема 5. Державна підтримка та стимулювання венчурного бізнесу.	1	0,5
6	Тема 6. Оцінка вартості інноваційної компанії	2	0,5
Разом		14	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Основні риси венчурного капіталу. Основні поняття та категорії венчурного бізнесу	1	0,5
2	Тема 2. Основні суб'єкти венчурного бізнесу та їх взаємодія. Венчурні фонди	2	0,5
3	Тема 3. Світова практика використання венчурного капіталу в інноваційній діяльності	2	0,5
4	Тема 4. Ризики венчурної інноваційної діяльності	2	0,5
5	Тема 5. Державна підтримка та стимулювання венчурного бізнесу.	1	0,5
6	Тема 6. Оцінка вартості інноваційної компанії	2	0,5
Разом		14	4

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів	Кількість балів за 1 захід		
					Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
		Денне відділення			Заочне відділення		
1	Виконання завдань до практичних занять, відповідно робочої програми навчальної дисципліни, що передбачає проведення дослідження за запропонованими викладачем та робочою програмою навчальної дисципліни питаннями. Терміни виконання – у межах підготовки до практичних занять	8	1,5	12	2	3	6
2	Презентація й обговорення виконаних завдань до практичних занять та їх	8	3	24	2	5	10

	результатів, відповідно робочої програми навчальної дисципліни, розв'язування проблемних питань, контрольних задач та навчальних кейсів за тематикою обговорюваного завдання. Терміни виконання – у межах проведення практичних занять						
3	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 1 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	3	3	1	10	10
4	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 1	1	0-5	5	-	-	-
5	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 2 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	3	3	1	10	10
6	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 2	1	0-5	5	-	-	-
7	Виконання практичних та кейсових завдань в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle	8	1	8	12	2	24
8	Вирішення контрольних ситуативних задач та навчальних кейсів		15	15		-	-
	Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (проводиться по завершенню вивчення курсу у письмовій формі)	1	25	25	1	40	40
Усього балів		29		100	21		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основні джерела:

1. Кузьмін О., Литвин І. Венчурний бізнес. Навчальний посібник. Київ : Знання. 2012. 350 с.
2. Фінансовий менеджмент : Навчальний посібник. Лепейко Т.І., Миронова О.М., Кривобок К.В., Немашкало К.Р. Харків : ХНЕУ. 2012. 290 с.
3. Заславська К.А. Менеджмент підприємств малого бізнесу : Навчальний посібник Харків : ХНЕУ. 2011. 199 с.
4. Тарасенко С.В. Ризики інвестиційної привабливості : Монографія. Львів : Манускрипт. 2011. 246 с.
5. Інновації : проблеми науки та практики Монографія Під ред. В.С. Пономаренка, М.О. Кизима, О.М. Ястремської. Харківський національний економічний університет, НАН України, Наук.-досл. центр індустр. проблем розвитку. Хаоків : ІНЖЕК, 2011. 272 с.
6. Орлов П.А. Конкурентоспроможність та інновації : проблеми науки та практики Монографія. Харків : ХНЕУ, 2012. 343 с.
7. Литвин І. В. Венчурна інфраструктура та її роль у розвитку малих інноваційних підприємств . Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». 2009. С. 411–416.
8. Поручник А. М. Венчурний капітал: зарубіжний досвід та проблеми становлення і України. Київ : ХНЕУ, 2000. 172 с.
9. Долішня М. М. Удосконалення механізмів управління розвитком венчурного бізнесу в Україні : автореф. дис.... канд. екон. наук. Ужгород : [б. в.], 2005. 20 с.
10. Яковлев А. І. Аналіз стану інноваційної діяльності в Україні та шляхи його поліпшення. Наука та наукознавство. 2018. № 2 (100). С. 29–44.
11. Гусятинський М. В. Про державне регулювання розвитку інноваційної діяльності в Україні. Економіка АПК. 2012. № 9. С. 89–94

Інформаційні ресурси:

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України URL: <http://smida.gov.ua/> (Дата звернення: 02.01.2021 р.)
2. Інтернет-портал для управлінців URL : <http://www.management.com.ua> (Дата звернення: 02.01.2021 р.)
3. Наука управління. Етика бізнеса URL: <http://www.businessodessa.ru/> (Дата звернення: 02.01.2021 р.)

4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 29.07.2020).

5. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 29.07.2020)

Погоджено _____

навчальний відділ

« _____ » _____

